

21 F, Oppg 4

V underrom av $\mathbb{R}^n$, og $V^\perp = \{\bar{w} \in \mathbb{R}^n \mid \bar{v} \cdot \bar{w} = 0 \quad \forall \bar{v} \in V\}$

(a) Må vise:

$$(1) V^\perp \neq \emptyset$$

$$(2) V^\perp \text{ lukket under add: } \bar{w}_1, \bar{w}_2 \in V^\perp \Rightarrow \bar{w}_1 + \bar{w}_2 \in V^\perp$$

$$(3) V^\perp \text{ lukket under skalarmult: } \bar{w} \in V^\perp, k \in \mathbb{R} \Rightarrow k\bar{w} \in V^\perp$$

$$(4) Siden \bar{v} \cdot \bar{o} = 0 \quad \forall \bar{v} \in V \text{ er } \bar{o} \in V^\perp, \text{ så } V^\perp \neq \emptyset$$

$$(5) Anta \bar{w}_1, \bar{w}_2 \in V^\perp, \text{ dvs } \bar{v} \cdot \bar{w}_1 = 0 = \bar{v} \cdot \bar{w}_2 \quad \forall \bar{v} \in V. \text{ Da er}$$

$$\bar{v} \cdot (\bar{w}_1 + \bar{w}_2) = \bar{v} \cdot \bar{w}_1 + \bar{v} \cdot \bar{w}_2 = 0$$

for alle $\bar{v} \in V$, så $\bar{w}_1 + \bar{w}_2 \in V^\perp$.

$$(6) Anta \bar{w} \in V^\perp \text{ og la } k \in \mathbb{R}. \text{ Da er}$$

$$\bar{v} \cdot (k\bar{w}) = k(\bar{v} \cdot \bar{w}) = 0$$

for alle $\bar{v} \in V$, siden $\bar{v} \cdot \bar{w} = 0$. Så $k\bar{w} \in V^\perp$.

(b) $\Rightarrow$: Anta $\bar{w} \in V^\perp$. Da er $\bar{v} \cdot \bar{w} = 0 \quad \forall \bar{v} \in V$. Siden vektorene $\bar{v}_1, \dots, \bar{v}_t$ ligger i V , er da $\bar{v}_i \cdot \bar{w} = \dots = \bar{v}_t \cdot \bar{w} = 0$.

$\Leftarrow$: Anta $\bar{v}_1 \cdot \bar{w} = \dots = \bar{v}_t \cdot \bar{w} = 0$, og ta en vilkårlig vektor $\bar{v} \in V$. Siden $\{\bar{v}_1, \dots, \bar{v}_t\}$ danner en basis for V finnes det skalarer $k_1, \dots, k_t \in \mathbb{R}$ slik at

$$\bar{v} = k_1\bar{v}_1 + \dots + k_t\bar{v}_t$$

Det gir

$$\begin{aligned} \bar{v} \cdot \bar{w} &= (k_1\bar{v}_1 + \dots + k_t\bar{v}_t) \cdot \bar{w} = k_1(\bar{v}_1 \cdot \bar{w}) + \dots + k_t(\bar{v}_t \cdot \bar{w}) \\ &= k_1 \cdot 0 + \dots + k_t \cdot 0 \\ &= 0 \end{aligned}$$

Altså er $\bar{v} \cdot \bar{w} = 0 \quad \forall \bar{v} \in V$, dvs $\bar{w} \in V^\perp$.

(c) Mengden $B = \{\bar{v}_1, \dots, \bar{v}_t, \bar{w}_1, \dots, \bar{w}_s\}$ består av n vektorer (siden $t+s=n$). Siden $\{\bar{v}_1, \dots, \bar{v}_t\}$ er en (orthogonal) basis for V , må $\bar{v}_i \neq \bar{o}$ for $1 \leq i \leq t$. Tilsvarende, siden $\{\bar{w}_1, \dots, \bar{w}_s\}$ er en (orthogonal) basis for $V^\perp$, må $\bar{w}_i \neq \bar{o}$ for $1 \leq i \leq s$.

Altsō består mengden $\mathcal{B}$ av n ikke-null vektorer. Ta en av vektorene $\bar{v}_i$. Siden $\{\bar{v}_1, \dots, \bar{v}_t\}$ er ortogonal, er $\bar{v}_i$ ortogonal på de andre vektorene i denne mengden, dvs $\bar{v}_i \cdot \bar{v}_j = 0$ for $i \neq j$. Videre, siden hver $\bar{w}_j \in V^\perp$, og $\bar{v}_i \in V$, er $\bar{v}_i \cdot \bar{w}_j = 0$. Altså er $\bar{v}_i$ ortogonal på alle de $n-1$ andre vektorene i $\mathcal{B}$. Tilsvarende er enhver $\bar{w}_j$ ortogonal på alle de $n-1$ andre vektorene i $\mathcal{B}$. Det betyr at $\mathcal{B}$ er ortogonal, og Korollar 57 sier da at det er en basis for $\mathbb{R}^n$.

- (d) La $\bar{u} \in \mathbb{R}^n$. Siden $\{\bar{v}_1, \dots, \bar{v}_t, \bar{w}_1, \dots, \bar{w}_s\}$ er en basis for $\mathbb{R}^n$, kan $\bar{u}$ uttrykkes som en lin. komb.

$$\bar{u} = a_1 \bar{v}_1 + \dots + a_t \bar{v}_t + b_1 \bar{w}_1 + \dots + b_s \bar{w}_s$$

La $\bar{v} = a_1 \bar{v}_1 + \dots + a_t \bar{v}_t$ og $\bar{w} = b_1 \bar{w}_1 + \dots + b_s \bar{w}_s$. Da er $\bar{u} = \bar{v} + \bar{w}$, og $\bar{v} \in V$, $\bar{w} \in V^\perp$ siden alle $\bar{v}_i \in V$, og alle $\bar{w}_j \in V^\perp$. Så vi kan uttrykke $\bar{u}$ på minst én måte som $\bar{u} = \bar{v} + \bar{w}$, hvor $\bar{v} \in V$ og $\bar{w} \in V^\perp$.

Er denne dekomponeringen unik? Anta vi kan uttrykke $\bar{u}$ på to måter:

$$\bar{v} + \bar{w} = \bar{u} = \bar{v}' + \bar{w}'$$

hvor $\bar{v}, \bar{v}' \in V$ og $\bar{w}, \bar{w}' \in V^\perp$. Da får vi

$$\bar{v} - \bar{v}' = \bar{w}' - \bar{w}$$

Men $\bar{v} - \bar{v}' \in V$, og $\bar{w}' - \bar{w} \in V^\perp$, så likheten gir da at $\bar{v} - \bar{v}' \in V \cap V^\perp$ og $\bar{w}' - \bar{w} \in V \cap V^\perp$. Siden $V \cap V^\perp = \{0\}$ må da $\bar{v} = \bar{v}'$ og $\bar{w} = \bar{w}'$, så det er kun én måte å dekomponere $\bar{u}$ på som en sum $\bar{u} = \bar{v} + \bar{w}$ hvor $\bar{v} \in V$ og $\bar{w} \in V^\perp$.